

① a) FALSKT: Spänningsdelning i motsvarande komplexscheman ger

$$H(\omega) = \frac{V_R(\omega)}{V_{in}(\omega)} = \frac{R}{R + j\omega L} \Rightarrow$$

$$|H(\omega)| = \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega \frac{L}{R})^2}} \rightarrow \begin{cases} 1 \text{ då } \omega \rightarrow 0 \\ 0 \text{ då } \omega \rightarrow \infty \end{cases}$$

\Rightarrow Det är ett LP-filter.

b) FALSKT: $w(t) = \frac{dx(-t+1)}{dt} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} C_k \frac{d e^{jk\omega_1(-t+1)}}{dt}$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} C_k \cdot e^{jk\omega_1} (-jk\omega_1) e^{-jk\omega_1 t}$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} C_{-k} e^{-jk\omega_1} (jk\omega_1) e^{jk\omega_1 t}$$

Dvs. $D_k = C_{-k} e^{-jk\omega_1} \cdot jk\omega_1 = C_k^* e^{-jk\omega_1} \cdot jk\omega_1$
 \uparrow $x(t) \in \mathbb{R}$

c) FALSKT: Vid kaskadkoppling för men $h(t) = (h_1 * h_2)(t)$

d) FALSKT: Påståendet gäller för frekvensmodulerade signaler.

e) SANT: Eftersom chebyshevfilter har en brantare övergång mellan passband och spärband, jämfört med motsvarande butterworthfilter, så blir dämpningen i spärbandet högre.

② a) Insignal $x(t) = 4 \cos(\omega_0 t)$, där $\omega_0 = 2$ rad/s
(dvs. en stationär cosinus)

Om systemet är stabilt $\Rightarrow y(t) = 4 \cdot |H(\omega)| \cos(\omega_0 t + \arg H(\omega_0))$

Test: $\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)| dt = \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt}_{=1} + \underbrace{\int_0^{\infty} 2e^{-3t} dt}_{=\frac{2}{3} < \infty} < \infty \Rightarrow$ Stabilt system; OK
Behöver ej beräknas, bara konstateras

$\Rightarrow H(\omega) = \mathcal{F}\{h(t)\} \stackrel{\substack{\text{Formels.} \\ \text{Tab. 17:10} \\ \& 17:2}}{=} 1 + \frac{2}{3+j\omega} = \frac{5+j\omega}{3+j\omega} =$
 $= \frac{\sqrt{5^2+\omega^2} \cdot e^{j \arctan \frac{\omega}{5}}}{\sqrt{3^2+\omega^2} \cdot e^{j \arctan \frac{\omega}{3}}} = \sqrt{\frac{5^2+\omega^2}{3^2+\omega^2}} \cdot e^{j(\arctan \frac{\omega}{5} - \arctan \frac{\omega}{3})}$

$\Rightarrow \begin{cases} |H(2)| = \sqrt{\frac{25+2^2}{9+2^2}} = \sqrt{\frac{29}{13}} \\ \arg H(2) = \arctan \frac{2}{5} - \arctan \frac{2}{3} \end{cases}$
 $\Rightarrow y(t) = 4 \sqrt{\frac{29}{13}} \cos(2t + \arctan \frac{2}{5} - \arctan \frac{2}{3})$
 $\approx 5,97 \cos(2t - 0,21)$

b) $y(t) = (x * h)(t) = x(t) * (\delta(t) + \tilde{h}(t))$ där $\tilde{h}(t) = 2e^{-3t} u(t-2)$
 $= (x * \delta)(t) + (x * \tilde{h})(t) = x(t) + \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \tilde{h}(t-\tau) d\tau = x(t) + \tilde{y}(t)$

$t < 2$: $\tilde{y}(t) = \int_{-\infty}^t e^{2\tau} \cdot 2e^{-3(t-\tau)} d\tau$
 $= 2e^{-3t} \int_{-\infty}^t e^{5\tau} d\tau = 2e^{-3t} \left[\frac{e^{5\tau}}{5} \right]_{-\infty}^t = \frac{2}{5} e^{2t}$
 $t \geq 2$: $\tilde{y}(t) = \int_{-\infty}^2 e^{2\tau} \cdot 2e^{-3(t-\tau)} d\tau = 2e^{-3t} \left[\frac{e^{5\tau}}{5} \right]_{-\infty}^2 = \frac{2}{5} e^{-3t+10}$

Svar: $y(t) = x(t) + \tilde{y}(t) = \begin{cases} \frac{7}{5} e^{2t} & ; t < 2 \\ \frac{2}{5} e^{-3t+10} & ; t \geq 2 \end{cases}$
 $= \frac{7}{5} e^{2t} u_0(2-t) + \frac{2}{5} e^{-3t+10} \cdot u(t-2)$

③ a) $\mathcal{L} \left\{ \frac{1}{K} \frac{d^2 y(t)}{dt^2} + 2 \frac{dy(t)}{dt} + K y(t) \right\} = \mathcal{L} \left\{ K \frac{d^2 x(t)}{dt^2} + 4 \frac{dx(t)}{dt} + 4K x(t) \right\}$

($\mathcal{L} = \mathcal{L}_{II}$ eller \mathcal{L}_I med initialvillst. = 0 ger samma \mathcal{L} -resultat)

Formels.

$\Rightarrow \left(\frac{1}{K} s^2 + 2s + K \right) Y(s) = (Ks^2 + 4s + 4K) X(s)$
 Tid. 18:8 $\Rightarrow \underline{H(s)} = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{Ks^2 + 4s + 4K}{\frac{1}{K} s^2 + 2s + K} = K^2 \cdot \frac{s^2 + \frac{4}{K} s + 4}{(s+K)^2}$

dvs. systemfunktionen har en dubbelpol i $s = -K$ ($K \in \mathbb{R}$ enl. uppg.)
 Kausalt system \Rightarrow konv. området $\text{Re}\{s\} > -K$

Stabilt system \Leftrightarrow $j\omega$ -axeln ligger i konv. omr. för $H(s)$

$\Rightarrow -K < 0$, dvs. $K > 0$, dvs. dubbelpolen ligger

i vänster halvplan. (Antal poler \geq antal nollst. är också uppfyllt, vilket är ett nödvändigt bivillkor)

b) $K=1$ (dvs. systemet är stabilt ($K > 0$))

$\Rightarrow H(s) = \frac{s^2 + 4s + 4}{(s+1)^2} = \frac{(s+2)^2}{(s+1)^2}$

Stationär cos som insignal, $x(t) = 4 \cos(5t)$, till ett stabilt LTI-system med frekvensfunktion $H(\omega) \Rightarrow$

$y(t) = 4 |H(s)| \cos(5t + \arg H(s))$

där $H(\omega) = H(s)|_{s=j\omega} = \frac{(j\omega+2)^2}{(j\omega+1)^2} = \underbrace{\frac{2^2 + \omega^2}{1 + \omega^2}}_{|H(\omega)|} \underbrace{e^{j2(\arctan \frac{\omega}{2} - \arctan \omega)}}_{\arg H(\omega)}$
 ty stabilt \nearrow

$\Rightarrow \begin{cases} |H(s)| = \frac{4+5^2}{1+5^2} = \frac{29}{26} \\ \arg H(s) = 2(\arctan \frac{5}{2} - \arctan 5) \end{cases}$

$\Rightarrow \underline{y(t) = \frac{58}{13} \cos(5t + 2(\arctan \frac{5}{2} - \arctan 5))}$

$\approx \underline{\underline{4,46 \cos(5t - 0,37)}}$

c) Stabilt (underförstått) 2P-filter med frekvensfunktion

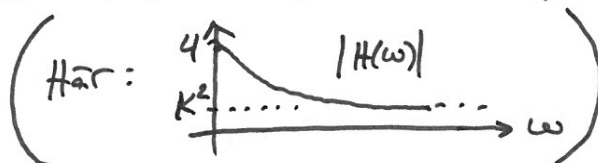
$$H(\omega) = H(s) \Big|_{s=j\omega} \stackrel{H(s) \text{ från uppg. a}}{=} K^2 \cdot \frac{-\omega^2 + \frac{4}{K} \cdot j\omega + 4}{(j\omega + K)^2}$$

$$\Rightarrow \lim_{\omega \rightarrow \infty} |H(\omega)| = \lim_{\omega \rightarrow \infty} \left| K^2 \frac{\frac{4}{\omega^2} - 1 + j \frac{4/K}{\omega}}{\left(j + \frac{K}{\omega}\right)^2} \right|$$

$$= K^2 \left| \frac{0 - 1 + j0}{(j+0)^2} \right| = K^2 > 0 \text{ för stabilt system}$$

Svar: Nej, det är inte möjligt att erhålla ett (stabilt) 2P-filter med $\lim_{\omega \rightarrow \infty} |H(\omega)| = 0$

Anm: Om antal poler = antal nollst. hos en systemfun $H(s)$
 $\lim_{\omega \rightarrow \infty} |H(\omega)| = \text{nivåkonstanten för } H(s) \text{ (= } K^2 \text{ här)}$

4 a) $y(t) = x(t) \cdot \sin(20\pi t)$ (*)

i) För insignal $x_i(t)$ erhålls utsignalen $y_i(t) = x_i(t) \cdot \sin(20\pi t)$
 Låt $x(t) = a \cdot x_1(t) + b \cdot x_2(t)$

$$\Rightarrow y(t) = \text{"/\star/} = (a \cdot x_1(t) + b \cdot x_2(t)) \cdot \sin(20\pi t)$$

$$= a \cdot \underbrace{x_1(t) \sin(20\pi t)}_{= y_1(t)} + b \cdot \underbrace{x_2(t) \sin(20\pi t)}_{= y_2(t)} = a \cdot y_1(t) + b \cdot y_2(t)$$

\Rightarrow Systemet är linjärt

ii) Låt $\tilde{x}(t) = x(t - \tau)$ vara insignal till systemet

$$\Rightarrow \text{Utsignal } \tilde{y}(t) = \tilde{x}(t) \cdot \sin(20\pi t) = x(t - \tau) \sin(20\pi t)$$

$$\neq x(t - \tau) \sin(20\pi(t - \tau)) = y(t - \tau) \quad \forall t, \tau$$

\Rightarrow Systemet är inte tidsinvariant (det är tidsvariabelt)

iii) Ett system är stabilt om alle begränsade insignaler,
 dvs. $|x(t)| \leq M < \infty$, ger en begränsad utsignal,
 dvs. $|y(t)| \leq N < \infty$.

Här: $|y(t)| = |x(t) \sin(20\pi t)| \leq |x(t)|$,
 dvs. om $x(t)$ är begränsad så är även $y(t)$ begränsad
 \Rightarrow Systemet är stabilt

b) $x(t) = \frac{\sin(2\pi t)}{\pi t} = 2 \cdot \frac{\sin(2t \cdot \pi)}{2t \cdot \pi} = 2 \cdot \text{sinc}(2t)$

$Y(\omega)$ = $\mathcal{F}\{x(t) \cdot \sin(20\pi t)\}$ = /Formels. Tab. 16:14/

$$= \frac{1}{2\pi} \underbrace{\mathcal{F}\{x(t)\}}_{= X(\omega)} * \underbrace{\mathcal{F}\{\sin(20\pi t)\}}_{= j\pi(\delta(\omega + 20\pi) - \delta(\omega - 20\pi))}$$

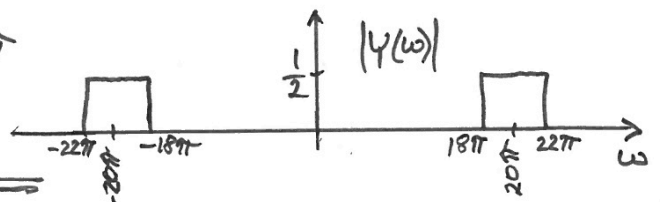
(Formels. Tab 17:15)

$$= \frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega - \omega') (\delta(\omega' + 20\pi) - \delta(\omega' - 20\pi)) d\omega'$$

$$= \frac{1}{2} (X(\omega + 20\pi) - X(\omega - 20\pi))$$

Formels. Tab. 17:8 $\Rightarrow X(\omega) = \begin{cases} 1; & |\omega| \leq 2\pi \\ 0; & |\omega| > 2\pi \end{cases}$

$\Rightarrow |Y(\omega)| = \begin{cases} \frac{1}{2}; & 18\pi \leq |\omega| \leq 22\pi \\ 0; & \text{f.ö.} \end{cases}$

5

Allmänt gäller bland annat följande egenskaper:

- i) Om $|H(f)|$ har ett lokalt max vid f_0 , så har $H(s)$ pol(er) nära $s = j2\pi f_0$.
- ii) Om $|H(f_0)| = 0$, så har $H(s)$ nollställe(n) vid $s = j2\pi f_0$.
- iii) Om $\lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| = 0$ så har $H(s)$ fler poler än nollställena.
- iv) Om $0 < \lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| < \infty$ så har $H(s)$ lika många poler som nollställena.
- v) $\lim_{f \rightarrow \infty} \arg H(f) = (N - P) \cdot 90^\circ$, där $N =$ antal nollställena och $P =$ antal poler hos $H(s)$.

Följande kombinationer gäller (notera att det finns fler/andra alternativa motiveringar):

- **a – 5.** Motivering: $|H(f)| = 1$ för alla f , dvs. det är ett allpassfilter, vilket för $H(s)$ innebär att varje pol måste ha ett motsvarande nollställe speglad i imaginära axeln
- **b – 4.** Motivering: $|H(0)| = 0$ och $\lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| = 1$, vilket för $H(s)$ innebär nollställe(n) i origo respektive lika många poler som nollställena.
- **c – 3.** Motivering: Exempelvis gäller att
 - (1) $|H(f)|_{\max}$ vid $f = 0$,
 - (2) $\lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| = 0$ och
 - (3) $\lim_{f \rightarrow \infty} \arg H(f) = -90^\circ$,
 vilket för $H(s)$ innebär att
 - (1) det bör/kan finnas en negativ reellvärd pol,
 - (2) antal poler är fler än antal nollställena
 respektive
 - (3) antalet poler är antalet nollställena + 1.
- **d – 6.** Motivering: $|H(0)| = 0$, $|H(f)|_{\max}$ nära $f = 0.2$ och $\lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| = 0$, vilket för $H(s)$ innebär nollställe i origo, pol(er) nära $s = j2\pi \cdot 0.2 = j1.2$ respektive fler poler än nollställena.
- **e – 2.** Motivering: $|H(f)|_{\max}$ nära $f = 0.2$ och $\lim_{f \rightarrow \infty} \arg H(f) = -180^\circ$, vilket för $H(s)$ innebär pol(er) nära $s = j2\pi \cdot 0.2 = j1.2$ respektive att antalet poler är två fler än antalet nollställena.
- **f – 1.** Motivering: $|H(\approx 0.16)| = 0$ och $\lim_{f \rightarrow \infty} |H(f)| = 1$, vilket för $H(s)$ innebär nollställe(n) vid $s = j2\pi \cdot 0.16 \approx j$ respektive lika många nollställena som poler.